XVIII. évfolyam 33. szám.
1944 augusztus 12. szombat.

Ára 20 fillér

CELLDÖMÖLKI HIRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETILAP=

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, gróf Széchenyi-utca 12. Telefon: 55. Csekkszám: 17.258.

Felelős szerkesztő NAGY IMRE

Előfizetési árak: 1 évre 10, ½ évre 5, ¼ évre 2.50 pengő. Megjelenik minden szombaton.

KÉPMUTATÁS

Irta: Dr. vitéz CSIA SÁNDOR
MÁV igazgatósági főorvos

Annyira általános emberi sajátság, hogy senki nincs ezen a földön, akiben kisebb vagy nagyobb adag ne lenne belőle. Amilyen utálatos egyébként, annyira jó jelnek is vehetjük bizonyos fokig. Van társadalom, ahol még hasznos is, ha az ember jobbnak látszik, mint amilyen. Az már a teljes erkölcsi megátalkodottságot jelenti, ha az ember nem is leplezi bűneit, hanem ha a bűn a piacon kérkedve jár. Az is valami, ha az ember tudja, hogy — ha már nem is olyan — milyennek kellene lennie.

Az angol képmutatás

Aki olvasta Dickens Károly regényeit, annak van némi fogalma az angól képmutatásról. Amivel azonban egyáltatán nem akarom azt mondani, hogy csak az angoloknál van képmutatás. De mivel külsőleg leginkább ez a nép igyekszik a bibliai kereszténység látszatát megőrizni, nem csoda, ha a képmutatás is itt fejlődik ki legjobban és sok önző cselekedetnek igyekszik kegyes és kenetes mázzal szebb látszatot kelteni.

Az emberek nagyon felületesek. Vagy azt mondják, hogy az angol nagyon vallásos, feletthébb keresztény nép, vagy azt mondják, hogy minden vallásossága csak képmutatás. Hét nyáron töltöttem családommal együtt, mindig néhány hetet az angol kereszténység legkomolyabb fészkeiben és mondhatom, hogy van igazi komoly angolszász kereszténység. De ez a réteg talán még egy százalékát sem teszi ki az ország lakosságának. Mindenesetre ők az a kovász, amelyik az egész tésztát áthatja. (A politikát azonban nem ők csinálják.) Ők adják meg a közélet színezetét, *miattuk képmutatóskodnak a többiek.* Persze ezek a képmutatók is tudnak a vallásosság terén nagyszerű külső áldozatokat hozni. Ezzel azonban csak lelkiismeretük szavát akarják elhallgattatni, arra nem gondolva, hogy Istent akkor sem tudják félrevezetni, ha a világ félrevezetését tökélyre vitték is.

Hogy milyen az igazi komoly angolszász kereszténység, annak jellemzésére legyen szabad c-ak két dolgot említenem. Az elmult világháboruban Nagybritanniában nagyon sokan nem akartak fegyvert fogni, mert hóditó, igazságtalan háborunak tartották azt. Készek voltak börtönt szenvedni a meggyőződésükért. Előfordult, hogy angol lelkész a szószéken imádkozott a központi hatalmak győzelméért, azt mondván, hogy az igazság a németek oldalán van. Ennek is börtön volt a fizetése. Egészen bizonyos, hogy a mostani világháborúban is vannak odaát ilyen jelenségek, csak nem tudunk róla. Angol barátaimról svájci barátaim utján szerzek állandó értesüléseket, de az itt tárgyalt jelenségekről Nagybritanniából még Svájcba sem lehet írni.

A szovjet képmutatás

Érdekes, hogy még a szovjetben is van képmutatás. Ők, akik a templomokat istentiszteletet terjesztő muzeumokká alakitották át, vagy gazdasági célokra használták fel, akik a németektől kiüritett egyes területeken a német megszállás alatt istentiszteleteket tartó papokat keresztre feszitették, Isten iránti gyülöletüknek pedig korábban azzal is kifejezést adtak, hogy Iskariótes Judásnak állittottak szobrot. Nem régiben hasznos politikával az orosz egyház fejének, a patriárkának akarnak bizonyos szabadságot adni, hogy így az angolszászok szemébe port hintsenek, azok pedig örömmel tartják oda a szemüket ebből a célból.

A magyarok képmutatása

De nem az angolokról és oroszokról akarok irni, hanem magyarokról. Magunkról, rólam és róla. Mert nem kell nekünk külföldi példákért szaladni, csak nézzünk befelé és magunk körü és találunk éppen elég képmutatást. Sőt néha a magyar életben muzeumi példánykat láthatunk.

Kétféle ember van. Abban a példázatban fordulnak elő, melyet Jézus Krisztus mondott. (Lukács evang. 18: 9—14.) Két ember ment a templomba. Az egyik felemelte a fejét és kidültötte a mellét, igy szónokolván: Hálát adok néked Istenem, hogy nem vagyok olyan, mint ez a vámszedő. A vámszedő pedig meghajtotta fejét, mellét verte és igy szólott: Uram, légy irgalmas nékem bűnösnek. Kétféle bűnös van. Az egyik, aki meglátja a bűnét, a másik, aki nem látja, vagy ha látja is, letagadja.

Elmondhatjuk általában, hogy mindenkinek négy énje van. Az egyik énünk az, ahogyan a világ előtt mutatjuk magunkat. Ez a rányalag a leglinomabb. A másik énünk, ahogy a családunkban viselkedünk. Ilyenkor már levetjük az ünnepi ruhát, ünnepi érzéseket, az ünnepi szavakat és pongyolában mutatkozunk, igy már sokkal pocsékabb képet nyujtunk. A harmadik én az, amilyennek mi magunk látjuk magunkat őszinte óráinkban. Na ez azután igazán leköpni való. De van még egy csunyább. Amilyennek Isten lát bennünket. S neki azután valóban könyörülő és kegyelmes Istennek kell lennie, hogy azonnal el nem töröl bennünket a föld színéről.

„Ismerd meg magadat", mondották már a görög bölcsek. Ezt azonban könnyebb kimondani, mint megtenni. Van azonban hozzá egy jó segédeszköz. Ha meg akarod látni, hogy nem piszkos-e az arcod, akkor tükörbe nézel. Van egy ilyen lelkitükör. Ez a Biblia. Aki ebben gyakran megnézi magát és még imádkozik is Istenhez, hogy úgy mutassa meg a Bibliában az ő képet, amilyennek Isten látja őt, az lassacskán, fokozatosan meg is ismeri magát. Jó, hogy ez csak fokozatosan történik, mert ha mindjárt először olyannak látnánk magunkat, mint amilyennek Isten lát, akkor szörnyethalnánk.

A fenti négy énünket egységesíteni kell. (Persze nem abban az irányban, hogy mindnyájan cinikus gazemberekké, hanem, hogy őszinte, egyenes, hivő keresztényekké váljunk.) Erre másodpercek alatt nem juthatunk el, de ha Isten segitségével törekszünk reá, akkor mindig közelebb és közelebb jutunk az eszményhez. Isten jelenlétében kell élnünk, vagyis éjjel-nappal folyton annak a tudatában kell lennünk, hogy Isten nemcsak cselekedeteinket látja, szavainkat hallja, hanem gondolatainkat is látja, még pedig előbb, mint ahogy mi azokat elgondoltuk. Aki ebben állandóan gyakorolja magát, az majd lassan le fogja vetni a képmutatást.

A vallásos ember képmutatása.

A legtöbb képmutatás természetesen éppen a vallási életben és a kegyes egyesületekben van. A papi pályát is kétféleképpen lehet választani: vagy Isten által való elhivás alapján, vagy kenyérkeresetből. Nem egyetlen felekezetről beszélek — mindenki tudhatja. Az öreg pap tanitja a fiatalt, úgy, ahogy ő azt egy életen át csinálta: „Aztán felmegy, kedves öcsém, a szószékre, lehajtja a fejét, összeteszi a kezét és úgy tesz, mintha imádkozna." Önála már annyira természetessé vált a képmutatás, hogy másként el sem tudja képzelni a dolgokat. De az sem utolsó eset, amikor egy másik felekezet két papja (a napokban hallottam szemés fülltanutól) abban sportol, hogy ugyanazt az istentiszteleti cselekményt, melyik tudja hamarább elvégezni. Ha a ministráló gyerek nem mondja elég gyorsan a maga mondokáját, akkor a pap mondja el azt is, nehogy lemaradjon.

Mi a jóságos Isten foglalkozása?

Az emberek megnyugszanak abban, hogy megbocsátja bűneinket — nem gondolnak arra, hogy Isten szent és a bűnt gyülöli, de legjobban a képmutatást gyülöli. Az Isten megbocsát annak, aki a bűnét meglátja, megbánja, megvallja, és kész — amennyire lehet — jóvátenni. A képmutató azonban ne reméljen bűnbocsánatot!

A képmutató egyszer rettenetes felébredésen megy keresztül, de már akkor késő lesz. Kedves olvasó, ébredj fel minél hamarabb s üzd ki új életedből mindenestől a képmutatást.

Konjunktura a zenében

— Vagy amikor a nótagyártás kitűnő üzlet.— — Hogyan csapják be a magyart?

Ezt a cikket — tekintettel közérdekű voltara, valamint annak igazolására, hogy írója nem hiába írta —, a Vasvármegye augusztus 6-i számából közöljük, azzal a kívánsággal, hogy Regős Vilmos írásait egyre gyakrabban olvashassuk a Vasvármegyében és a Celldömölki Hirlapban is.

Bizonyárára már hallották mondogatni: „Ez egy 20.000 pengős nóta", vagy: „A legújabb pesti sláger", esetleg így: „A Rádió Ujság aranyérmes dala". Hogy ezen nóták hogyan jutottak erre a sorsra, annak nagy sora van. Ha valaki egy kicsit bepillantott abba a zenei dzsungelbe, amelynek a boszorkány-konyhájáról az első világháboru óta kikerült az u. n. „szórakoztató zene", amely a rádión, gramafonon kávéházi jazzokon, mulatók cigányain, revün, meg mit tudom én milyen hangzatos nevű zene-bona „est"-eken és „délután"-okon körülvett bennünket, hát elakad a jámbor keresztény esze.

Talán ott kezdem, történt egyszer, hogy beleselkedtem, sőt bele is estem én ebbe az említett dzsungelbe. (No, nem egészen a közepébe, csak úgy a szélébe.) Ugy történt, hogy ezelőtt vagy tíz esztendeje elkövettem én egy dalt. (Mea culpa!) S szerencsétlenségemre pályadíjat is nyertem vele. (Amolyan harmadikos prepa voltam: ifjú és bohó. (Nosza elkaptam a „siker" frakkját és görcsösen markoltam. Lett is hamarosan nyüzsgés szegény fejem körül! (Nono, azért a rádióhoz nem hívtak meg!... — ahhoz illetes fajrokoni kapcsolatok kellettek volna!...) S attól az időtől kezdve ismerkedtem meg azzal a donutcai kóserszagu zenevilággal, amelynek bűze manapság kezd mindenben és mindenki előtt ismeretes lenni. Jöttek a pesti „zeneszerző", „nótaköltő" és „szövegíró" „kollégák" litografált ajánlólevelei özönével. Ajánlották: összhangosítanak zongorára, darabonként 5 pengőért, 10 darabtól 3-ért; szövegre nótát huznak, dallamhoz szöveget irnak, sőt mindent megcsinálnak, csak azt kell megírni, hogy „miről szóljon a nóta" (!), de az már 20 P, a harmadik kinyomtatással is kecsegtetett; a negyedik a rádióban is elénekelteti dalaimat — persze nem ingyen —, az ötödik „szivesen mond birálatot" zenedarabjaimról" csekély honoráriumért és így tovább. Összekeveredtem „beérkezett slágerszerzőkkel, nótagyárosokkal, zenei nagyiparosokkal. Láttam, hogyan készülnek megrendelésre, futószalagon a „magyarnóták" és „slágerremekek". Amint mondottam, beleestem a pixisbe, de sehogysem éreztem jól magamat benne s hamarosan kimeneltem belőle. Ugyanis keresztény érzékkel nem birtam összeegyeztetni a „szivből jövő" nótát a „szebre menő" üzlettel. De talán megyek tovább.

Hogyan jut el „odáig" a nóta?

A kottaangroisták jövedelme zőbb üzlete volt saját szerzeményeik népszerűsítése. S ezt szolgálta a reklám. Üvöltötte a rádió, (lepénzelt nótánénkesek és a magyar rádió „nagylelkűsége!"... (gramafonlemezvágók tizezrével készítették a lemezeket) lehetőleg Karádi és társa Nagykovácsi hörgésével: „Hallgassák meg új dalalmat" műsorszámból), hogy a lemez fogyjon, revük és kívánsághangversenyek műsoraira vetették fel — lehetőleg jazzharmonika kisérettel (üzlet Marnitznak és Mogyorossinak is); a jazzzenekarok potom pénzért, vagy tiszteletdíjanyban kapták meg a zenekari stimmeket; naplapok ömlengtek róla, szinhazi képeslapok hozták a szerző fényképes érdem-méltatását, becsuszott a nóta a filmek közzenéjének, stb. És így hamarosan fujja, színésznő, mosónő, cseléd-lány, zsidólány, a baka a Marival, jampec az inasgyerekkel, házmester, cébmester, iparos, munkás, városi, falusi ur és paraszt egyformán, tele torokkal. S most jön az üzlet igazi része! A zeneszerzők szövetkezete aszerint fizet, ahogyan a nóta „beérkezett". Vagyis ha a nótát Budapesten éppen úgy fujják a verebek, mint teszem azt a Mexikó pusztán a béreslegények, nagy pénzt kap a szerző! Ha viszont a verebek még nem fujják, csak „pacsirta szólt a fán", úgy kevesebb pénz ütl a fenntl urak markát. Azaz, ha a reklám jó, a siker is jó. S így lesznek 20—50 ezer pengős nóták a „Tenyeremen hordom", vagy a „Szomoru vasárnap"-féle „dalimű vek" és igy lett (Tessék lelülni!) több tizezer pengős nóta az az ordenári kuplé, hogy „Szór a szitában" (Bocsánat).

Az u. n. szórakoztató zene tág fogalom lett. Ma már hozzátartozik a skupléktól (pardon: slágerektől), a magyarnótán, könnyű operettzenén, dalon keresztül egészen a szimfóniáig mindenféle fajsulyu (sőt fajsulytalan) zene. S hogy miért lett olyan kapós éppen a slágerzene? Mert ez bizonyult a legjobb üzletnek. Kérem az igazi üzletember nemcsak pl. a nyulbőrkereskedelemben veszi észre, hogy az jó üzlet, de a zenében is. Soha sem volt annyi csapnivaló operett, mint manapság. Az ember szinte szégyenli magát, hogy a nézőtéren ül és hallgatnia kell azt az összehordott pongyola muzsikát, amelyikhez a nálánál még pongyolább szövegkönyvet irták. Nyáronként ellopták a hangversenyek trónját Zerkovitzék és Eisemannék s mert a hangversenytermek ilyenkor zárva vannak, uralkodnak ők. Az utóbbi években vannak ugyan szabadtéri koncertek is, fémjelzett, művészi értékű műsorral (pl. a Margitszigeten Budapesten), éppen az előbbiek bátlérbe szoritására, azonban a vérbajt nem lehet pusztán a fekélyek beszárításával gyógyitani. A virulens baktériumok — sajnos — sok keresztény alanyra találtak, akik ma is eskütsnek a slágerre, a zsidó Vadnai-kiváncsághangversenyre, visszasirják a boldog békeidőket, esetleg renitens hangon védik a nótáikat ami úgy kéthetenként változik) s aki ellenük mer szólni, annak ajánlják a szív és a fül kiberetválását, a frontot... „Mert, hogy a másik világháboruban is"... Hát kérem az a világ elmult, hogy amig a derék magyar ember odakint vérzik, idehaza ajánjjak nekik a nótákat (Honvédeink nótát kérnek rádió: 1943 január 13-án este) gyártják a papírbakancsot és a háborus dalokat s viszonzásul vagy inkább vigasztalásul azt küldenek a frontra, mig ők idehaza hiznak és gazdagodnak. Fejl öntudattal kéjelegnek a „Dunaparti randevu"-n a „Pannika", „Hamvadó cigarettavég"-ében (pardon), elvégre „Ne adjon senki neki tanácsot, szereti ő a mézes kalácsnt", hogy háboru van... — kérem: „Rajtam a front nem sokat ront, maradok vig és pont", mert „Aki mer, az nyer, az angyalát és aki szép, az ma nem boldogul". (Figyelem! Zsidókérdést Kutató Magyar Intézet!). A hiszékeny keresztényeket jótanáccsal is ellátják: „Mjért szaladsz a pénz ujján, az élet csak egy perc csupán". — „Egy-kettő, csókolózni illendő". „Holdvilágos éjszakán" (Ajvé Aladár, — ach!). Egyszóval rengeteg okulni és tanulnivalót lehetett belőlük meríteni. Hasábos cikkek magyarázták anonim tollal a rejtett és rejtetlen szépségeket. (Ó Pannika, hová lettél!?) *Szagértő* alapossággal mondogatják: „Imádom Zerkovitzot, „Márkus Alfri, az más...", „Meghalok Kalmár Tibi után..." s igy tovább. Kérem, csak tessék, egy vagont kaphatnak ők is a valahol utolérhetik imádottjaikat!

Regős Vilmos

IRODALOM

Rozmaring

Irta: Sértő Kálmán

Rozmaring volt édesapám virága,
Nem is tudott mást hagyni a fiára.

Én ugyan itt Pesten keveset látok,
Kövér rózsák a divatos virágok.

A rozmaring a kis faluk virága,
Nem virág, de akkor is virága.

Zöld bozontja inog, remeg a szélben,
Legénysziviukles forró lányok kezében.

Rozmaringot viznek a kis templomba,
Szagolgatják, ráteszik a zsoltárra.

Lakodalomban a legény kalapja
Rozmaringos, pántlika is van rajta.

Elültetik temető avarába,
Megállt szívű rokonoknak sírjára.

A rozmaring nem magyaros, de magyar
Illatos kis szomorúfűz, nővényadat.

Növénysóhaj, növényének, imádság,
Szertik, de megsínes benne vidámság.

Hajlik, mint az öregedő emberek.
Titkát késő: értik meg a gyermekek.

Rozmaring volt édesapám virága.
Búval együtt ráhagyta a fiára.

Képviselőtestületi gyülés Celldömölkön

Celldömölk nagyközség képviselőtestülete Hokhold István községbíró elnöklete mellett közgyülést tartott, melynek tárgysorozatán egyedül csak a légitámadások elleni védekezés ügyében tett intézkedések ismertetése szerepelt.

Napirenden kívül felszólalt Csoknyay József képviselőtestületi tag. Panasz tárgyává tette, hogy az erős testi munkát végző gazdasági, arató- és cséplőmunkások munkaképessége erősen csökkent, mert vágás hiányában hust alig látnak, zsir helyett is hetenként mindossze 10 dkg margarint kapnak s ez a mennyiség nehéz testi munkásnál két ebédre sem elég. Csoknyay József kifogást emelt a két helybeli tejcsarnok működése ellen, illetve a tej- és vajellátás terén mutatkozó panaszok orvoslása ügyében szólt, majd ugyancsak kérte az elöljáróságot, hogy tegyen lépéseket az illetékes hatóságoknál a szegényebb néposztály olcsóbb és sürgősebb ruhaellátása érdekében. A felszólalás nyomán az elöljáróság máris utasította a közellátási hivatalt, hogy a szerződések aratómunkások részére hetenként egy kg margarint utaljon ki.

Celliek, sárváriak, értetek küzd a Celldömölki Hirlap!

Két járás lapja!

A szegény ember dicsérete

Radó István 1878—1944.

Senki sem vádolhatja lapunkat azzal, hogy meg nem érdemelten dicsérünk egyeseket. Még kevésbbé azzal, hogy olyanokat dicsérünk, akikről köztudomásu, milyen bűnözők voltak életükben. Mi a nagyságot nem azzal mérjük, hogy valaki mennyire vitte az élet szamárlétráján, mennyit harácsolt magának, hány állást, valódi és jelképes tisztséget panamázott össze. Előttünk valakit értékké a belső, lelki s szellemi értékek tesznek. Ha ezek megvannak, akkor nagy ember lehet az az egyszerű szegény ember is, akit eddig nem igen volt szokásban észrevenni, vagy éppen nyilvánosan elismerésre méltatni.

Ha eddig másként volt is, mi most mégis a szegény emberről emlékezünk. A végzett munka, a becsület, a tisztesség, a családi élet jogán hajtjuk meg elismerésünk zászlaját Radó István hivatásos szolgálatvezető tüzoltó törzstüzmester, leventezenekari karnagy előtt.

Amikor ezt tesszük, nemcsak Radó István előtt tisztelgünk, hanem mindama szegény ember előtt, aki akár községi, akár városi vagy megyei szolgálatban, évtizedeken keresztül hűséggel s becsülettel végzi munkáját. Akinek kezéhez nem tapad tisztességtelen keresmény. Árvák és özvegyek nem átkozzák meg haló porában is, nem nyuzta meg a rábízottakat, senkisem lött rá azért, mert kifosztotta vagyonából. Aki nem lopott, hanem annyival érte be amennyit kapott, mert a becsülete, a tiszta, mocsoktalan név nagyobb érték volt előtte, mint akármilyen nagy haszon vagy kitüntetés is. Lehet, hogy észre sem vették, hogy van, hogy létezik és dolgozik. Köszönését ha nem fogadták az urak, talán még panaszra sem tarthatott igényt. Tedd ide, tedd oda ember volt, nem azért, mert nem volt emberi önérzete, méltóságérzete, hanem mert szegény ember volt, nagy volt a család s a becsület útján járt.

Ilyen ember volt Radó István is Sárvárott, de ilyen emberek, Istennek hála, akadnak még Celldömölkön, Jánosházán és máshol is. Csak szem kell hozzá, mely észreveszi őket. Nincs az ő életükben semmi rendkívüli. Nem mulattak cigánnyal hajnalig, nem csináltak duhaj botrányokat, nem kártyáztak el vagyonokat, nem tartottak szeretőket. Semmi rendkívüli nem produkáltak, azon az egyen kívül, hogy tisztességesen és becsületesen éltek s szolgálták a közt. Ez valóban rendkívüli teljesítmény s ez valóban arra méltatja őket, hogy emlékük előtt a névtelen dolgozó, de tisztességes szegény emberek nevében megálljunk. Ezért állunk meg Radó bácsi emléke előtt is, hogy általa a becsületes munkában megöregedő szegény ember előtt tisztelegjünk.

—

Gyűjtsön

gyümölcs- és erdei-magvakat!

Erdei- és piacigyűjtők, befőzők, rokonüzemek figyelmébe! Gyümölcsmagvak, lomb- és tűlevelűek magvai

értéket

jelentenek. Már most határozza el és szervezze meg a gyűjtést. Kérjen tájékoztatót.

ECSEDY ANNA SZEGED

Felsővárosi ff. 153.

A magyar ifjúság vegye át történelmi szerepét

A Levente hírközpont jelenti: Balatonlellén most ért véget a leventeparancsnokok számára rendezett Központi Irányadó Tanfolyam. A tánfolyam utolsó napján az egybegyűlt törzstisztek — hadtest és hadkiegészítő kerületi levente parancsnokok előtt *dr. Kokas Eszter a leventeleányok országos vezetőnője ismertette a leventeleány mozgalom jelenlegi helyzetét.* Közölte, hogy a mozgalom kötelezővé tételének előkészítése befejeződött és az elmult két év alatt rendezett vezetői tanfolyamokon 3543 leventeleányvezetőt képeztek ki. Megkezdték az ifjuvezetői kiképzést is. Igen örvendetes módon gyarapodik a csapatok száma.

A tanfolyam záróbeszédét *vitéz Béldy Alajos vezérezredes,* az ifjuság honvédelmi nevelésének országos vezetője mondotta. Méltatta a parancsnokok munkáját, akik az ifjuságba oltották a fegyelmezettség és önfeláldozás erényeit. A kiváló parancsnokok érdeme a különlegesen nagyobb teljesítmény. Példának emlitette hogy az ország egyik részében

a leventék nagyrészt puszta kézzel, vagy egyszerűen botokkal rövid idő alatt 90 ejtőernyőst fogtak el.

Három éve vettem át az ifjúság honvédelmi nevelésének a vezetését és az elmult három évnek most kezdenek érni a gyümölcsei. Sikerült azt is megértetnünk, hogy *a leányifjúság nevelése nem egyesek kezébe való, hanem állami feladat.* Ezért kell kötelezővé tenni a leventeleányintézményt.

Ha végigtekintünk az ifjúságon, büszkén állapthatjuk meg, hogy

önzetlenséget, áldozatkész magyarságot tanulhatnának tőlük azok, akik ma, a legnagyobb veszély pillanatában még széjjelhuznak.

Elérkezett a pillanat, hogy a magyar ifjúság átvegye történelmi szerepét. Áprilisban rádióbeszédben férfivá avattuk a magyar ifjuságot. Azt akartuk, hogy 12 éves kortól minden leventeifjú érezze: ilyen sályos. időket nem élt át a magyarság a törökvész óta. Ma, amikor az ellenség az ország határán áll, egyetlen cél lebeghet szemünk előtt:

harcrakész ifjúságot tartani a kezünkben, olyan ifjúságot, mely bármikor dicső honvédeink nyomába léphet.

A magyar honvéd ma a Kárpátokat védi. A spártai keménységgel nevelt ifjúság egyik napról a másikra a honvédek helyére kell, hogy állni tudjon.

Ezt az acélkeménységű ifjúságnevelést megzavarhatja az, ha az ifjúság politizál. Nem szabad, hogy az ifjúság politizáljon, mert nem ér rá erre.

—Nagy sulyt helyezek arra, hogy a leventeintézmény állandóan, szorosan kézben tartsa az ifjúságot. Szervezzük meg a leventeiadó-rendszert s legyünk készen arra, hogy az ifjúságot szükség esetén bármikor, bárhol sorompóba állíthassuk.

— Összel megkezdődik az iskolai oktatás is. A tanítás levente keretekben lesz megszervezve. Ma nem az a fontos, hogy pompásan berendezett tantermekben csinos iróasztal előtt, gondosan tisztogatott feketetáblárói adjunk elő, de állítsunk fel két hordóra egy deszkát és tanítsunk a csűrben — csak tanítsunk!

— Legutóbb Budapesten 123 hős levente kapta meg a Levente Teljesítmény Ermet.

Beszéde végén az IHNOV megköszönte a leventeparancsnokok részvételét a tanfolyamon és bérekesztette az előadásokat. (LHK)

Közellátási hirek Celldömölkről

Megállapitották a bércséplési részt

A Budapesti Közlöny augusztus 1-i száma közölte a m. kir. közellátásügyi min. 703.900/1944. K. M. sz. rendeletét, a bércséplési rész megállapitása tárgyában.

A rendelet értelmében a cséplési rész magánjáró gépnél, ha az üzemanyagot (tüzelőt, vízhordást) a csépeltető gazda adja: 5%, ha az üzemanyagról a cséplőgéptulajdonos (bércsépló) gondoskodik: 6%.

Nem magánjáró (huzatos) gépnél, ha az üzemanyagot a csépeltető adja és a vontatásról is ő gondoskodik: 4,5%, ha az üzemanyagot a cséplőgéptulajdonos adja, de a vontatásról a csépeltető gondoskodik: 5·5%, ha pedig a vontatásról is a géptulajdonos gondoskodik: 6%.

Ennél kevésebb bércséplési részt adni és ennél többet követelni nem szabad.

Zab cséplésekor az idén sem szabad természetben kiadni a cséplési részt, hanem pénzben kell kifizetni a megfelelő menynyiségü zab árát.

Ha a géptulajdónos szalmafelvonót alkalmaz, a fentiekben közölt részen felül fel százalékot számíthat fel.

Ahol gazdálkodás tanyarendszerben történik, továbbá a rendeletben felsorolt megyékben, ahol a vontatás nehezebb, a szolgabiró, illetve városokban a polgármester irásos engedélye alapján 0·5 százalékkal több számítható fel.

Az etetők, gépész és fűtő fizetése béreséplés esetén a bércséplési részből fizetendő. A géphez szerződtetett munkások részbérét azonban a bércséplő hozzászámíthatja a bércséplési részhez.

Takarmányt kapnak a tojásbeszolgáltatók

A közellátásügyi miniszter a tojásgyüjtés fokozása érdekében a tojást beszolgáltató termelők részére takarmányt kíván biztositani. Ebből a célból augusztus 1-től december 31-ig a termelők minden beszolgáltatott kilogramm tojásért 1 kg árpát kapnak. Az árpa vásárlására jogosító és a helyi gabonakereskedőknél beváltható utalványokat a beszolgáltatás esetén a baromfi- és tojásforgalmi központ helyi kereskedői adják át a termelőknek.

A színméz ára

A színméz legmagasabb árát a közellátásügyi miniszter a mult évben kiadott 35.800 számu rendeletében állapitotta meg. Eszerint a fogyasztói ár Budapesten kg-ként 6 pengő, az ország egyéb területén pedig kg-ként 5 pengő 40 fillér. A kiadagolt méz legmagasabb fogyasztói ára a következő ártöbblettel magasabb. Egy kg-os üvegben kg-ként 10, fél kg-os üvegben kg-ként 12, negyed kg-os üvegben kg-ként 24, nyolcad kg-os üvegben kg-ként 40 fillér. Ehhez az ártöbblethez még külön hozzászámítható az üvegbetét összege, amely az üveg beszerzési áránál legfeljebb 20 százalékkal lehet magasabb.

Vágóállatok ára:

Ökör és növendékmarha: I. oszt. 2·20 P, II. oszt. 2 P, III. oszt. 1·80 P, kicsontozni való 1·50 P.

Bika I. oszt. 2·15 P, II. o. 1·95 P, III. o. 1·75 P, kicsontozni való 1·45 P.

Tehén I. oszt. 2·15 P, II. oszt. 1·90 P, III. o. 1·60 P, kicsontozni való 1·40 P.

Bivalyökör és növendékbivaly I. és II. oszt. 1·75 P, III. o. 1·65 P. kicsontozni való 1·40 P.

Bivalybika I. és II. oszt. 1·70 P, III. o. 1·60 P, kicsontozni való 1·35 P.

Bivalytehén I., II. oszt. 1·65 P, III. o. 1·55 P, kicsontozni való 1·30 P.

Vágóborju I. oszt. 2·40 P, II. o. és bivalyborju 2·10 P.

Vágójuh 1·50 P, vágóbárány 1·60 P.

Az élő baromfi és tojás termelői ára

A hivatalos lap julius 30-i száma közölte a közellátásügyi miniszter 705.400/1944. K. M. sz. rendeletét az élő baromfi, valamint a friss, hűtőházi és meszes tyuktojás árának megállapitása tárgyában. Az alábbiakban közöljük a termelői árakat.

Az egészséges, üresbegyü, élő baromfi termelői ára az ország egész területén, nyilt piacon vagy házhoz szállitva: hizott liba kg-

kként 4·50 P, sovány liba kg-ként 4 P, hizott kacsa kg-ként 4·70 P, sovány kacsa 4 P, csirke kg-ként 4.40 P, tyuk kg-ként 3·60 P, pulyka kg-ként 4·20 P, gyöngyös kg-ként 4·40 P.

Friss tyuktojás legmagasabb termelői ára helyt gazdaság, nyílt piacon vagy házhoz szállítva az ország egész területén kg-ként 4·20 pengő.

Élvezetet hajszolok, Dióbelet majszolok!

A burgonya ára

A Belföldi Burgonyakereskedelmi Egyesülés augusztus 1-től kezdve további intézkedésig a termelőknek budapesti partisban az 1944. évi termésű nyári rózsa és Gülbaba mosatlan újburgonyáért q-ként 30, Ella és sárga újburgonyáért q-ként 26 pengőt fizet, feladó állomason vagonba vagy hajóba rakva. Az átvételt a m. kir. Növénytermelési Hivatal szokványai szerint eszközlik.

A fent megállapított árból Budapest és a berakóállomás közötti távolságnak megfelelően a vasuti szállításoknál 15/c kocsiosztály tavardíja, hajófuvarozásnál pedig a tényleges szállítási költség vonható le.

Közellátási hirek Sárvárról

Befőzési cukor

A befőzési cukor kiadása azért késett, mert a csekklapokat az illetékes hivatal nem tudta lekűldeni, enélkül pedig a közönség nem kaphatja meg a cukrot. A befizetési lapok késésének oka nyilván anyaggazdálkodási, illetve háborus nehézségekre vezethető vissza.

Háromszáz négyszögölön felül a gyümölcstermelők 5 kg befőzési cukrot kaphatnak. De a szükséges, közel háromszáz igénylő közül csak mintegy 146 kaphat, mert ennyit utalt ki az illetékes minisztérium. Ugyanigy történt más községekben és városokban is, többek közt Celldömolkön és Pápán is. Hogy kik kaphatnak területük után, azt a leggondosabb körültekintéssel bírálják el, tekintetbe véve azt a körülményt is, hogy gyermekei után egy-egy igénylő mekkora mennyiséget kap. (Tizenkét éven alúli gyermek ½ kg-t kap.)

A riadó szétzavarta a sárvári országos vásárt

A hétfői országosvásár a mai viszonyok mellett a legnagyobb élénkséggel indult már jó reggel. A kora délelőtti órákban a riadó miatt a piac perceken belül kiürült. A felhozatal főleg körtében volt nagy. A vásárlás a hatóság által legutóbb megszabott következő irányárak mellett történt. A zöldség és petrezselyem csomója 12—16 fillér, a retek 14—18 fillér. Zellert 15—25, kalarábét 10—18, kelkáposztást 40—50, karfiolt 60—80, fejessalátát 8—14 fillérért lehetett venni darabonként. A spárga kilója 100—150, a zöldborsóé 40—60, zöldbabé 100, a parajé 70, a sóskáé 60 fillér volt. A salátának való uborkáért 80—90 fillért, az ecetbe valóért 100 fillért kértek kilónként. A fejeskáposzta kilója 50 fillér, az ideí hagyma csomója 6—8 fillér. A burgonya kilóját 40 fillérben állapították meg. A vargánya kilóját 200—220, egyféle gombát 150 fillérért lehetett adni. A paprika darabja 20 fillér, a tejeskukorica darabja 25 fillér volt.

A legnagyobb vásárlási kedv a gyümölcsplacon volt. Az irányárak ezek: alma 120, sárgabarack 250, ős zibarack 220, körte 100, ribizke 120, málna 250, egres 120 fillér kilénként. A nagy felhozatal miatt a maximális áraknál alacsonabban is lehetett vásárolni.

Az állatvásárra felhajtottak 50—60 darab szarvasmarhát. A riadóig eladtak négy tehenet 1100—1500 pengős áron és 9 növendéket 500—1200 pengős ár között. Felhajtottak még 200 darab 48 kilón aluli malacot. Ezek maximális áron mind elkeltek.

Tojásnak, baromfinak hírehamva sem volt.

Férjet keres. Férjhez mennék jó megjelenésű 50—58 évig, kertészethez értő férfihez. A megélhetés biztosítva van. *Farkas Kálmánné, Sárvár* Hegyközség 50 szám.

HÍRIK

— **Nemzetvédelmi keresztet kaptak.** A Kormányzó Úr Csokonyay József és ifj. Berkes János celldömölki lakosoknak a nemzetvédelmi keresztet adományozta.

— **Eljegyzés.** Mohács Idue tisztviselőnő és Pétervári István m. kir. utbiztos jegyesek.

— **Ezüst lakodalom.** Nemes Benkő János szikvizgyáros, vaskereskedő és neje szül. Ments Julianna folyó hó 10-én ünnepelik házasságkötésük 25 éves évfordulóját. Vasárnap délelőtt az evang. templomban az istentisztelet végző lelkész kéri az Isten áldását a jubiláló házaspár számára a következő 25 esztendőre. A népszerű házaspárt tisztelői és barátai nagyszámban keresik fel üdvözletükkel.

— **Huszonötéves házassági évforduló.** Endrődi (Faflek) János szombathelyi máv. műszaki ellenőr és felesége, szül. Johann Katalin a mult hét szerdáján tartották Celldömölkön az apátsági templomban ezüst-lakodalmukat. Jándy Bernardin apát adta rájuk áldását, majd beszédet intézett a jubiláló házaspárhoz és családjához. Jándi Bernardin apátot és az ünneplő családot Varga József celldömölki máv. műszaki s. tiszt, a család jóbarátja látta vendégül, ahol megjelent a családtagokon és testvéreken kívül Nemes Vazul dr celldömölki plébános is.

— **Kinevezés.** A soproni postaigazgatóság a vönöcki postamesteri állásra Bognár József komjáti postakjadót nevezte ki.

Fizessen elő lapunkra!

Kereskedők (viszonteladók) figyelem!

Ujból ajánlja saját tőrdéjéből kikerülő

dióbelet kiváló minőségben

(erdélyi, újabb érkezés, régi olcsó ár) a régi árakon (vidékre utánvéttel). Hangya Kirendeltség, Szombathely, Petőfi S. u. 8. Telefon: 91.

— **Dr Ostffy Lajos** ny. főispán, v. b. t. t., volt országmozgósítási kormánybiztos az elmult héten betegségére a sárvári kórházban keresett gyógyulást.

— **Baleset.** Jánosházán Szálasi Ferenc cséplőgéptulajdonos alkalmazottja, Tallér János 43 éves napszámos be akarta gyujtani a cséplőgép benzinmotorját, de az indítókar visszavágott és úgy fejbesujtotta Tallér Jánost, hogy a homlokán sulyos zuzódást szenvedett. Mentőautón beszállították a celldömölki közkórházba.

Jóállapotban lévő, használt egy vagy kétsütős tűzhelyet keresek. Cím a Kiadóban.

— **Felhívás a közönséghez.** Közhírré teszi az elöljáróság, hogy a repülőgépekről ledobott tárgyakhoz, kényszer leszállást végzett, vagy lezuhant repülőgéphez, annak alkatrészéhez, berendezési vagy felszerelési tárgyaihoz, a személyzet ruházatához, vagy egyéni felszerelési tárgyaihoz az arra illetékes hatóság tagjainak vagy közegeinek intézkedése nélkül hozzányulni senkinek nem szabad. Aki közvetlen vagy hiteltérdemlően tudomást szerez arról, hogy repülőgépről ledopott tárgy, lezuhant repülőgép alkatrésze, berendezéséhez vagy felszereléséhez tartozó tárgy vagy személyzetének tartozó ruházatához arra nem illetékes személy birtokába került, köteles erről a polgári vagy katonai hatóságnak haladéktalanul jelentést tenni. Egyidejűleg figyelmezteti az elöljáróság a lakosságot, hogy a földön talált, fel nem robbant bombákhoz nyulni életveszélyes és ilyesmiktől feltétlenül tartózkodjanak. Mindazok, akik a fenti rendeletet megszegik szigorúan meg lesznek büntetve.

— **Vasuti áthelyezés.** A szombathelyi üzletvezetőség Vörös Imre máv. tisztet a szombathelyi központi szertártól a celldömölki szertárhoz helyezte át.

Élvezetet hajszolok, Dióbelet majszolok!

— **Járási tiszti értekezlet.** Dr Hethéssy Jenő főszolgabíró szerdán délelőtt a községháza tanácstermében a járás jegyzőivel tiszti értekezletet tartott. Az értekezlet tárgya közellátási és közélelmezési kérdések voltak.

— **Evangélikus istentiszteletek új kezdési időpontja.** A vasárnap délelőtti istentiszteletek kezdesi időpontja az esetleges légiveszélyek miatt 9 óra helyett 8 órakor lesz. Az esti istentiszteletek kezdési időpontja ezután is változatlan marad, vagyis 7 óra.

Bolcsőtől a koporsóig

Celldömölk:

Születés: Táncos Imre és Pós Erzsébet házasságából fiú, Beila János és Szabolcsi Erzsébet házasságából fiú, Leffler Gábor és Turi Mária házasságából leány, Horváth János és Polgár Valéria (Jánosháza) házasságából fiú, Székely Lajos és Tóth Magdolna (Budapest) házasságából leány, Nagy Imre és Dező Katalin házasságából fiú született.

Házasság: Bukovits Béla Fürdős Magdolnával és Erdő Béla Nagy Annával kötött házasságot.

Halálozás: Sárközi József 70 éves és Ulmer Ágoston dr (Budapest) 71 éves korában halt meg.

Sárvár:

Születés: Kollmann János és Haló Mária házasságából fiú, Barkovics József és Ölnei Teréz házasságából leány, Puklér István és Németh Anna házasságából fiú, Németh József és Endrecz Mária házasságából fiú, Spanner László és Pintér Mária házasságából leány, Tolnai Lázár és Reiner Mária házasságából leány, Csercsics Sándor és Fülöp Mária házasságából leány született.

Házasság: Pécz László Kaszás Rozáliával, Tömör János Háry Annával kötött házasságot.

Halálozás: Imre József 82 éves, dr Schmidt László 61 éves, Radó István 66 éves, Csáfordi Lászlóné szül. Puklér Rozália 50 éves korában halt meg.

Élvezetet hajszolok, Dióbelet majszolok!

— **Műkedvelő előadás.** A rábabogyoszlói napközi otthon keretében az elemi iskolás gyermekek 1944. évi augusztus 6-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel műkedvelő előadást tartottak. A bevétel meghaladta a 400 P-t. A rendezés Nagy Irén II. e. tkézős, a napközi otthon vezetője érdeme. Kár, hogy az új magyar népi műveltség alig jutott szóhoz az ünnepélyen. Remélhetőleg legközelebb népi játékok és dalok töltik ki a műsort.

— **Lelőtt repülőgép.** Hétfőn délelőtt Sárvár környékén lezajlott légiharc közben az egyik liberátor-típusu ellenséges bombázó a határban legelésző csorda közé zuhant. Öt állat elpusztult, egy sulyosan megsérült. A gép pilótái részben elégtek, részben ejtőernyővel kiugorva sértetlenül földreérve fogságba estek.

— **A jövőben az erdőigazgatóságok is adhatnak engedélyt erdei bérlegeltetésre.** Az erdei bérlegeltetés engedélyezését a mult évben egy kormányrendelet a földmivelésügyi miniszter hatáskörébe utalta. Az engedélyezési eljárás meggyorsítása érdekében a kormány most ujabb rendeletet adott ki, amely a hivatalos lap szombati számában jelent meg s amelynek értelmében erdei bérlegeltetésre az engedélyt a jövőben az erdőigazgatóságok is megadhatják.

CELLDÖMÖLKI HIRLAP

A Torai Szövetség Kemenesaljai R. T. Felelős kiadó Takáts Károly